

PIK-15 "HINU"

ILMAILUKERHOJEN RAKENNETTAVAKSI

Suomalainen urheilu- ja hinauskone PIK-15 "Hinu" on nyt kehittynyt vaiheeseen, jolloin sen laajempi rakentaminen on tullut mahdolliseksi. Kone saanee viranomaisen typpihyväksymisen parin kuukauden kuluttua, ja periaatteessa on lupa kerhoille rakentamiseen jo myönnetty. Kone sopii erittäin hyvin purjekoneiden hinauksiin, kuten suoritusarvoistakin (mitatuista) voi päätellä. Konetta on myös käytetty alkeiskoulutukseen, sillä PIK:n kurssi, jolla on neljä oppilasta, on tätä kirjoitettaessa yksinlentovaiheessa.

Polyteknikkujen Ilmailukerhon ja Suomen Ilmailuliiton kesken on kehit-

mitta: NW 51¹/₂/11, NW 48/2, NW 46¹/₂/6¹/₂, NW 46/2, NE 53/10, NE 48/2, NE 48/14, Itävalta, NE 44/6, NE 42/2 ja NE 42/6. Tanskasta ei ole julkaistu ICAO 1:500000 karttaa, vaan Shellin kartta samassa mittakaavassa. Tämän kartan hinta on 15:—, Samoin ICAO puuttuu Ruotsista, Espanjasta ja Portugalista, mutta niiden tilalla voidaan käyttää RAF-karttaa samassa mittakaavassa. Tästä kartasta puuttuvat ilmailutiedot, sen hinta on 5:— ja toimitusaika kuukausi.

Kun tilaatte karttoja, mainitkaa mitä vaihtoehtoja hyväksytte siinä tapauksessa, että haluamaanne karttaa ei voida toimittaa. SIL toimittaa kartat tilaajalle postiniennolla.

teillä suunnitelmia, jonka mukaan PIK-myöntää kerhoille koneen rakennus-oikeudet ja antaa teknillistä asiantuntija-apua SIL:n pyrkimiseksi alentamaan rakennuskustannuksia osien ja tarvikkeiden (mm. moottoreiden) yhteishankinnoin.

Koneen arvioiduista rakennuskustannuksista voidaan sanoa seuraavaa. Prototyyppi maksoi noin 34000 mk. Materiaalikustannukset olivat 14000 mk, josta summasta moottorin osalle tulee 11000 mk. Työtunteja on "sarjakoneeseen" arvioitu kuluvan noin 3200, joten kerhoilla on mahdollisuus säästää rahamenoja noin 20000 mk rakentamalla kone itse.

PIK:n piirissä on seurattu myös koneen käyttökustannuksia ja todettu, että kalliilla polttoaineellakin on ilman polttojen ja vakuutusten huomioionnista päästy alle 25 mk:n lentotuntihintaan. Tämähän tietää hinausmaksua alle 50 p/minuutti.

Kerhot! Harkitkaa tilannetta omissa piirissäne ja tultuane asiassa myönteiseen päätökseen, ottakaa yhteys SIL:n keskuustoimistoon 15. 1. 66 mennessä. Tämän jälkeen pidämme kaikkien asianosaisten kesken kokouksen, jossa päätetään jatkotoimenpiteistä eli hankintojen aloittamisesta.

PIK-15:n mitatut suoritusarvot

Moottori Lycoming O-320 A2B, teho 150 hv.	
Pituus	6,30 m
Jänneväli	10,00 m
Korkeus	1,70 m
Siiven pinta-ala	14,00 m ²
Sivusuhte	7,15
Tyhjäpaino	502 kp
Kuorma	262 kp

poltoaine	72 kp
öljy	6 kp
pilotti	77 kp
matkustajia	77 kp
matkatavara	30 kp
Maksimi starttipaino	764 kp
Maksimi laskeutumispaino ..	764 kp
Siipikuormitus	54,3 kp/m ²
Tehokuormitus	5,1 kp/hv
Teho / Pinta-ala	10,5 hv/m ²
Kuorma % maks. lentopainosta	34,4 %
Hyötykuorma ..	14,0 %
Maks. vaakanopeus ..	230 kmh
Maks. vaakanopeus 75 % te-	
holla	205 kmh
Matkanopeus hinauspokurilla	165 kmh
Laskeutumisnopeus	81 kmh
Nousunopeus 1 henk.	
kuorm.	7,1 m/s
Nousunopeus hinaten 1-	
paikk.	3,5–4,5 m/s
Nousunopeus hinaten 2-	
paikk.	2,5–3,5 m/s
PIK-3c Kajavan hinaus 500	
metrin ja lasku	3'15"
Lakikorkeus	8050 m
Käytänn. lakikorkeus	7600 m
Starttikiioto	90 m
(Kajava perässä 150–200 m)	
Laskukiioto	100 m
Toiminta-aika	3h30'

Kone on varustettu laskusiivekkeillä, jotka avattuna 60° toimivat lentojarruina mahdollista korkeuden pudotuksen hinauksen jälkeen noin 70° kulmassa. Moottorin lämpötilat pystytään pitämään tällöin sallituissa rajoissa säädettävän jäähdytysluokun ansiosta. Prototyyppiä on tähän mennessä lennety 330 hv, josta ajasta purjekoneiden hinausta 220 hv. PIK-15 on toimitun kaikissa olosuhteissa moitteettomasti. Koelennot suoritettu CAR part 3:n Utility-vaatimusten mukaan.

